

Revidert Hovedplan AVLØP 2025-2032

Sammendrag

Den reviderte Hovedplan Avløp 2025–2032 er en midtveisoppdatering som er nødvendig på grunn av endrede forutsetninger og nye behov etter kommunesammenslåingen i 2020. Planen fungerer som et overordnet styringsverktøy for avløpshåndteringen og danner grunnlaget for kommunens budsjettering og langsiktige økonomiske prioriteringer.

Den opprinnelige planen fra 2020 var den første samlede hovedplanen for hele kommunen etter sammenslåingen, og bygger videre på tidligere planer fra Narvik, Ballangen og Tysfjord. Den er utarbeidet i tråd med nasjonale lover og forskrifter – som Forurensningsforskriften og Plan- og bygningsloven – samt lokale bestemmelser som VA-normen og forskrifter for vann- og avløpsgebyrer.

Statusgjennomgangen viser at mange prioriterte tiltak er gjennomført, særlig innen utredning og bygging av renseløsninger i Kjøpsvik og opprydding i utslipp fra private avløpsanlegg. Flere tiltak er under arbeid eller gjennomføres fortløpende, blant annet sanering av ledningsnett inkludert separering av spill- og overvann og kompetanseheving i etterkant av sammenslåingen. Noen tiltak er fjernet fra planen etter nærmere vurdering.

Narvik Vann deltar i kvalitetsprogrammet bedreVANN, hvor kommunen følger utviklingen av egne resultater over tid. Data fra dette programmet er benyttet direkte i arbeidet med revideringen av planen.

Utskiftingstakten for ledningsnettet videreføres med en årlig fornyelse på 1 % for å hindre forringelse. Skjerpede renskrav fra EU medfører behov for utredninger og investeringer innenfor avløpsrensing og ledningsnett.

Det totale investeringsbehovet i planperioden er beregnet til 442 millioner kroner (prisnivå 2025). Den forventede årlige økningen i vanngebyret anslås til i snitt 4,5 % pr. år for perioden 2026 - 2032.

Innholdsfortegnelse

Innhold

1	Innledning	3
1.1	Bakgrunn for revideringen	3
1.2	Hensikt med planen.....	3
1.3	Plandokumenter	3
2	Rammebetingelser	3
2.1	Vanndirektivet	3
2.2	Avløpsdirektiv og Forurensningsforskriften	3
2.3	Øvrige lover og forskrifter	4
2.4	Lokale bestemmelser	4
3	Status Handlingsplan 2020-2030.....	5
3.1	Plantiltak	5
3.2	Investeringstiltak	7
3.3	Status bedreVANN	8
4	Mål og strategi.....	9
4.1	Mål og måloppnåelse	9
4.2	Status opp mot strategi i Hovedplan 2020-30	9
4.3	Revidert strategi og fokusområder.....	9
4.4	Mål knyttet til bedreVANN	10
5	Tiltaksplan.....	12
5.1	Innledning	12
5.2	Plantiltak	12
5.3	Investeringstiltak	14
5.4	Handlingsplan	15
6	Økonomi.....	17
6.1	Gebyrgrunnlag	17
6.2	Abonnenter – grunnlagsdata	17
6.3	Usikkerhetsfaktorer	17
6.4	Gebyrnivå sammenlignet med andre kommuner	19

1 Innledning

1.1 Bakgrunn for revideringen

Hovedplan avløp 2020-30 inneholder eget plantiltak for midtveis revidering av hovedplanen.

Endringer i forutsetninger og behov medfører at det er nødvendig å revidere handlingsplanen midtveis i planperioden. Etter kommunesammenslåingen i 2020 har også ytterligere behov blitt synlige etter hvert som man har blitt kjent med de nye rensedistriktene

1.2 Hensikt med planen

Hovedplanen er et strategisk styringsverktøy som gir kommunen et grunnlag for planlegging, prioritering og budsjettering av investeringer og drift innen avløpshåndtering.

Planen sikrer at kommunen følger nasjonale og lokale krav, blant annet Forurensningsforskriften, Vannforskriften og Plan- og bygningsloven.

Ved å kartlegge og prioritere tiltak, bidrar planen til å redusere sårbarhet knyttet til for eksempel aldrende infrastruktur, naturhendelser eller forurensning.

Ved å planlegge utskifting og investeringer på lang sikt, kan kommunen sikre kostnadseffektiv bruk av ressurser og forutsigbarhet for innbyggerne.

Planen bidrar til at avløpshåndteringen utvikles i takt med befolkningsvekst, klimaendringer og teknologisk utvikling, samtidig som miljøhensyn ivaretas.

1.3 Plandokumenter

Revidert Hovedplan er et tillegg til Hovedplan Avløp 2020-2030 og består av en hovedrapport (dette dokumentet).

2 Rammebetingelser

2.1 Vanndirektivet

EUs vanndirektiv har som hovedmål å sikre en helhetlig beskyttelse av innsjøer, elver, brakkvann, kystvann og grunnvann. Det krever felles forvaltning på tvers av kommune- og fylkesgrenser, med fokus på økologisk tilstand og miljømål.

I Norge er direktivet tatt inn i lovverket gjennom Vannforskriften. Denne danner grunnlaget for regionale vannforvaltningsplaner og tiltaksprogrammer, som skal sikre en samlet og tverrsektoriell vannforvaltning. Direktivet har som mål å oppnå "god tilstand" i alle vannforekomster, både overflatevann, grunnvann og kystvann, både kjemisk og økologisk.

2.2 Avløpsdirektiv og Forurensningsforskriften

EUs avløpsdirektiv er innført i Norge gjennom forurensningsforskriften, som stiller krav til hvordan avløpsvann skal håndteres i både tett og spredt bebyggelse – også der EU-direktivet ikke gjelder direkte. Forskriften regulerer både renseanlegg og transportsystemer for avløpsvann, samt driften av disse.

EU har vedtatt en oppdatert versjon av avløpsdirektivet for å styrke beskyttelsen av vannmiljøet. Det nye direktivet stiller skjerpede krav til utslippsreduksjon, energieffektivitet og overvåking, samt utvidede forpliktelser for mindre tettsteder og nye krav til håndtering av mikroforurensning. For Norge kan dette innebære behov for modernisering av eksisterende avløpsinfrastruktur og tilpasninger i nasjonale forskrifter, inkludert skjerpede rensekrav og bedre kontrollsystemer.

Det nye Avløpsdirektivet vil bli tatt inn i norsk lovverk, først gjennom EØS-avtalen og videre en revisjon av Forurensningsforskriften. Tidspunktet for når de nye kravene blir innført i norsk lov er fortsatt uklart. Likevel bør planleggingen av nye avløpsanlegg ta hensyn til EUs strengere krav allerede nå.

2.3 Øvrige lover og forskrifter

- Vannressursloven
- Vass- og avløpsanleggslova
- Helse- og omsorgstjenesteloven
- Arbeidsmiljøloven
- Helse- og sosialarbeidsloven
- Kommunehelsetjenesteloven
- Internkontrollforskriften
- Byggteknisk forskrift (TEK 17)

2.4 Lokale bestemmelser

Basert på rammebetingelsene har kommunen egne lokale bestemmelser som kan anses som skreddersydde tilpasninger og presiseringer av de overordnede rammebetingelsene. Relevante lokale bestemmelser for avløpshåndteringen er:

- Leveringsbetingelser for avløpstjenester
- Kommunal forskrift for tømning av private avløpsanlegg
- Forskrift om gebyr for saksbehandling og tilsyn av mindre avløpsanlegg
- Kommunal forskrift for vann- og avløpsgebyr
- Standard abonnementsvilkår
- VA-norm for Narvik kommune

3 Status Handlingsplan 2020-2030

Tabellene under gir en samlet oversikt over tiltak ved ulike vannverk i kommunen, fordelt på fullførte, pågående og planlagte aktiviteter. Statusfeltet viser om tiltaket er gjennomført, under arbeid eller planlagt for de kommende årene. Noen tiltak er tatt ut etter vurderinger som er gjort i forbindelse med revisjonen av planen.

3.1 Plantiltak

Nr	Tiltak	Beskrivelse	Status
P1	Utredning og planlegging ny avløpsløsning Kjøpsvik	Utredningen bør konkludere angående valg av renseløsning(er) (silanlegg/slamavskiller), lokalisering renseanlegg, antall renseanlegg/rensedistrikt, struktur avskjærende/oppsamlende ledningsnett, behov for nye pumpestasjoner, utslippspunkter, rekkefølge i utbyggingen etc.	Utført
P2	Utredning og planlegging utslippsarrangement Håkvik	Ved overløp/driftsstans blir avløpsvannet sluppet ubehandlet ut i fjæra via et utslippsrør rett nedstrøms renseanlegget. Nytt utslippsarrangement utredes og planlegges.	Pågår
P3	Etablering av utslippstillatelser for Ballangen og Kjøpsvik	Etablering av utslippstillatelser for de to rensedistriktene som pr. i dag mangler utslippstillatelse.	Utført
P4	Beredskapsplan for Narvik rensedistrikt	Utarbeidelse av beredskapsplan for det nye avløpsrenseanlegget med rensedistriktet.	Utført
P5	Utarbeide oversikt over alle overløp	Kartlegging og sortering av alle overløp, og oversikt over hva som kreves av dokumentasjon for overløpene.	Pågår
P6	Registrering eller beregning av overløpenes driftstid	Utslippstillatelsen for Narvik avløpsrenseanlegg krever at driftstid for utslipp fra alle regnvannsoverløp skal registreres eller beregnes. Det vil være svært utfordrende å oppfylle dette kravet på kort sikt, men Narvik Vann må i planperioden arbeide systematisk for å komme nærmere å oppfylle kravet. Dette kan skje gjennom økt instrumentering, bruk av hydrauliske modeller eller ulike typer beregninger.	Kommende
P7	Resipientundersøkelser Narvik rensedistrikt	Resipientundersøkelse gjennomføres i 2019 og ferdigstilles 2020. Krav om undersøkelser hvert 4. år, hvilket betyr at nye to nye undersøkelser skal gjennomføres i løpet av planperioden.	Utført
P8	Vurdering knyttet til bruk av slam	Vurdering knyttet til om det er økonomisk bærekraftig å oppnå bedreVANN sine kriterier knyttet til bruk av slam som gjødselvarer.	Utført
P9	Forprosjekt og planlegging Vassvik	Identifisere og planlegge tiltak knyttet til manglende overholdelse av kravet i utslippstillatelsen om maksimum 100 timer overløpsdrift pr. år ved Vassvik pumpestasjon.	Utført
P10	Saneringsplan Ballangen og Kjøpsvik	Narvik Vann får ansvar for avløpsanleggene i Ballangen og Kjøpsvik ved kommunesammenslåingen. Begge steder har man mindre kontroll og oversikt enn ved de øvrige anleggene til Narvik Vann, men man antar at fornyelsesbehovet er stort. Det utarbeides en felles	Utført

		saneringsplan for Ballangen og Kjøpsvik. Det utarbeides felles plan for vann og avløp.	
P11	Saneringsplan Narvik og Ankenes rensedistrikt	Det vil være behov for å revidere/utarbeide en ny saneringsplan for Narvik og Ankenes rensedistrikt i løpet av planperioden. Det utarbeides felles plan for vann og avløp.	Kommende
P12	Saneringsplan de øvrige rensedistriktene	Det legges opp til å utarbeide en felles saneringsplan for de såkalte distriktsrensedistriktene, det vil si alle rensedistriktene i Narvik Vann, unntatt Narvik og Ankenes. Det vurderes om revidering av Ballangen og Kjøpsvik skal inkluderes i denne planen. Det utarbeides felles plan for vann og avløp.	Kommende
P13	Sanering/fornyelse av ledningsnett, saneringsplantiltak (prosjektering)	Detaljprosjektering i henhold til saneringsplanene. I den kommende planperioden vil det sannsynligvis være nødvendig å prioritere ledningsfornyelse i spesielt Kjøpsvik og til dels Ballangen, der behovet antas å være størst, men også ledningsnett i Narvik rensedistrikt er gammelt og har et stort fornyelsesbehov. Saneringsplanene vil avklare dette nærmere.	Kontinuerlig
P14	Rørinspeksjon Ballangen og Kjøpsvik	Gjennomføring av rørinspeksjon av avløpsledningene i Ballangen og Kjøpsvik.	Kommende
P15	Kartlegging, undersøkelser og vurdering bekk Kjøpsvik	Må ses i sammenheng med saneringsplanen.	Utført
P16	Planlegging og prosjektering rehabilitering/sanering avløpspumpestasjoner	I planperioden legges det opp til å rehabilitere/sanere fem pumpestasjoner i Ballangen, en i Kjøpsvik og oppgradering av tre stasjoner i Ballangen. Inkludert SD-anlegg.	Utført
P17	Oppgradering sikkerhetssystemer Ballangen og Kjøpsvik	Sikkerhetssystemer som låser, dører, porter, alarmanlegg etc. for anleggene i Ballangen og Kjøpsvik vannverk oppgraderes til samme standard som Narvik Vann sine øvrige anlegg. Gjelder de anleggene som ikke oppgraderes gjennom tiltakene P16 og I6.	Utført
P18	Byggteknisk vurdering	Det utføres Byggteknisk vurdering av avløpsanleggene. Tiltaket gjelder også renseanleggene, men tiltaket er plassert i kapittelet om Øvrige anlegg.	Kommende
P19	Revisjon temaplan for opprydding i spredt avløp	Planen må revideres tidlig i planperioden og skal omfatte hele Narvik kommune. Det vil si at Ballangen og Tysfjord øst skal implementeres i planen.	Utført
P20	Gjennomføring temaplan spredt avløp	Iverksette og følge opp temaplanen for opprydding i spredt avløp.	Kontinuerlig
P21	Kartlegging ukjent avløp	Kartlegging av områder/eiendommer der avløpsforholdene ikke er kjent.	Pågår
P22	Vurdering av tilkobling av områder til kommunalt avløpsnett/nye rensedistrikter	Det gjennomføres en vurdering av om nye områder skal tilkoples kommunalt avløpsnett. I den forbindelse utarbeides det også retningslinjer for utvidelse av det kommunale avløpsnett.	Utført
P23	Informasjonskampanje kommunesammenslåing	Gjennomføre informasjonskampanje i forbindelse med kommunesammenslåingen.	Utført
P24	Kundeundersøkelser	Gjennomføre kundeundersøkelser.	Kommende

P25	Elektroniske løsninger	Videreutvikle kundevennlige elektroniske løsninger.	Kontinuerlig
P26	Driftsrapportering	Implementere Ballangen og Kjøpsvik i driftsrapporteringen og videreutvikle.	Utført
P27	Smart City	Deltakelse i Smart City.	Utgår
P28	Kompetanseutvikling på grunn av kommunesammenslåingen	Gjennomføre kursing, driftsoperatørkurs, nødvendige sertifiseringer, overlapping ved planlagte avganger i sentrale stillinger etc.	Utført
P29	Videreutvikle ledningsdatabasen	Ledningskartverket videreutvikles slik at det blir et enda bedre strategisk verktøy. Kostnader knyttet til programvare, nye moduler etc.	Kontinuerlig
P30	Bygge opp og ta i bruk FDV-verktøy	Ta i bruk famacweb. famacweb er et komplett web basert FDV-system. Systemet er tatt i bruk på noen anlegg, men skal implementer på flere anlegg i løpet av planperioden.	Kontinuerlig
P31	SD-systemet	Aktivt benytte og videreutvikle det sentrale driftsovervåkningssystemet, som også skal implementere i Ballangen og Kjøpsvik.	Kontinuerlig
P32	Benchmarking	Fortsette deltakelsen i Norsk Vann sin tilstandsvurdering bedreVANN. Implementere Ballangen og Kjøpsvik.	Kontinuerlig
P33	Internkontrollsystemet	Aktivt benytte og videreutvikle Narvik Vann sitt internkontrollsystem (IKS) som arbeidsverktøy. Implementere Ballangen og Kjøpsvik.	Kontinuerlig
P34	Revidering hovedplan avløp	Halvveis i planperioden gjennomføres en revidering av hovedplanen.	Utført

3.2 Investerings tiltak

Nr	Tiltak	Beskrivelse	Status
11	Etablere ny avløpsløsning Kjøpsvik	Basert på utredningen og planleggingen av ny avløpsløsning for Kjøpsvik gjennomføres tiltakene i løpet av første halvdel av planperioden. Deler av tiltaket satt på vent i påvente av nytt avløpsdirektiv.	Delvis utført
12	Utbedring av utslippsarrangement Håkvik	Basert på utredning og planlegging av nytt utslippsarrangement gjennomføres tiltaket.	Kommende
13	Gjennomføring tiltak overløpsutslipp Vassvik	Gjennomføring av tiltak basert på forprosjekt og planlegging i tiltak P9.	Utført
14	Sanering/fornyelse av ledningsnett, saneringsplantiltak	Ledningsfornyelse i henhold til saneringsplaner og detaljprosjektering.	Kontinuerlig
15	Gjennomføring plan småtiltak	Gjennomføring av småtiltak knyttet til reduksjon av fremmedvann. Utarbeidelse av arbeidsplan for småtiltak knyttet til reduksjon av fremmedvann, overvann og andre tiltak revideres hvert år.	Utgår
16	Rehabilitering/sanering avløpspumpestasjoner	Gjennomføring av tiltakene planlagt og prosjektert i tiltak P16.	Kommende
17	Utvidelse av avløpsnett/nye rensedistrikter	Det settes av midler til utvidelse av avløpsnett/nye rensedistrikter.	Kommende

3.3 Status bedreVANN

Narvik Vann deltar i bedreVANN, som er Norsk Vanns verktøy for å formidle sammenhengen mellom standarden på tjenesten, investeringsbehov og utvikling av kostnadene. 76 kommuner deltok i bedreVANN i 2023.

Resultatutviklingen for Narvik i bedreVANN:

KOMMUNENS AVLØPSTJENESTE	Enhet	2019	2020	2021	2022	2023
Antall personer tilknyttet avløpstjenesten	Personer	17146	18425	19636	19559	19257
Standard på tjenesten	Vekt i KI					
Overholdelse gjeldende rensekrav	40 %	God	God	God	God	Mangelfull
Tilknytning til godkjent utslipp	10 %	God	God	God	God	God
Kvalitet og bruk av slam	10 %	God	Mangelfull	Mangelfull	Mangelfull	Mangelfull
Overløpsutslipp fra avløpsnett	20 %	Mangler data	Mangelfull	God	God	God
Ledningsnettets funksjon	20 %	God	God	Mangelfull	Mangelfull	Mangelfull
Vektet kvalitetsindeks (KI)	KI	3,2	3,4	3,4	3,4	2,6

God: 4 poeng i kvalitetsindeksen

- Rensekrav: 100 % av innbyggerne tilknyttet den kommunale avløpstjenesten er tilknyttet renseanlegg som overholder alle gjeldende rensekrav i 2023
- Tilknytning: > 98 % av innbyggerne i tettbebyggelsene er tilknyttet spillvannsnett og blir renset i renseanlegg med riktig type renseprosess iht. krav som kommunen må oppfylle senest innen 2030
- Slam: > 90 % av årsproduksjonen av slam er disponert i snitt siste tre år, og 100 % av årets slamproduksjon tilfredsstiller minst kvalitetsklasse III i gjødselvereforskriften, og det er ikke deponert noe slam.
- Overløp: < 5 % av forurensingsproduksjonen tilknyttet avløpsnett, slippes ut i regnvannsoverløp og nødoverløp på nettet.
- Ledningsnett: Antall kloakkstopper er < 0,05 pr. km ledning pr. år og antall kjelleroversvømmelser er < 0,10 pr. 1000 innbygger tilknyttet pr. år. Kun kjelleroversvømmelser der kommunen er erstatningspliktig inngår i antallet

Dårlig: 0 poeng i kvalitetsindeksen

- Rensekrav: > 10 % av innbyggerne tilknyttet eller > 1000 innbyggere er tilknyttet renseanlegg som ikke overholder gjeldende rensekrav i 2023
- Tilknytning: < 95 % av innbyggerne i tettbebyggelsene er tilknyttet spillvannsnett og renseanlegg med riktig type renseprosess iht. krav som kommunen må oppfylle senest innen 2030
- Slam: < 50 % av årsproduksjonen av slam er disponert i snitt siste tre år og < 90 % av slammet tilfredsstiller kvalitetsklasse III eller at > 10 % av årsproduksjonen er deponert
- Overløp: > 15 % av forurensingsproduksjonen tilknyttet avløpsnett, slippes ut i regnvannsoverløp og nødoverløp på nettet, eller manglende dokumentasjon
- Ledningsnett: < 0,5 % av det totale ledningsnett blir fornyet i året (beregnet som gjennomsnittet for de siste tre årene) og antall kloakkstopper er > 0,20 pr. km pr. år eller antall kjelleroversvømmelser er > 0,30 pr 1000 innbygger pr. år

Mangelfull: 2 poeng i kvalitetsindeksen

- Standard som ligger mellom kriteriene for God og Dårlig

4 Mål og strategi

4.1 Mål og måloppnåelse

Som grunnlag for arbeidet med hovedplanen i 2019 ble det fastsatt mål for avløpssektoren i Narvik kommune.

Målene blir videreført i revideringen av hovedplanen, men omformulert for å gi en enklere fremstilling.

Mål knyttet til avløpshåndteringen i denne planperioden 2025-2032:

- Avløpsvannet skal håndteres slik at kravene til vannkvalitet, miljø og estetikk ivaretas
- Tjenesten skal leveres kostnadseffektivt og anleggene skal forvaltes på en bærekraftig måte
- Abonentene skal oppleve kommunen som forutsigbar, rettferdig og serviceinnstilt

4.2 Status opp mot strategi i Hovedplan 2020-30

- Narvik Vann har prioritert oppgradering av tekniske anlegg i Ballangen og Kjøpsvik
- Oppgradering av ledningsnettet og anlegg i Ballangen og Kjøpsvik til samme nivå som i Narvik, krever et lengre tidsperspektiv
- Fornyingstakten de to siste årene har vært i henhold til målet på 1%
- Det jobbes kontinuerlig med å effektivisere driften – forebygging, ikke brannslukking

4.3 Revidert strategi og fokusområder

- Standarden på anleggene i hele kommunen skal heves til et tilstrekkelig nivå for en forsvarlig drift
- Fornyingstakten på ledninger opprettholdes på dagens nivå
- Videreutvikle en effektiv organisasjon med faglig kompetanse og et godt arbeidsmiljø

4.4 Mål knyttet til bedreVANN

Gjennom deltakelsen i bedreVANN gis en konkret og målbar oversikt som viser status på tjenestene innenfor fem hovedkriterier.

Mål for knyttet til bedreVANN	Avvik mellom mål og tilstand	Strategi for å nå/opprettholde målene	Resultatmål
✓ Overholdelse av gjeldende rensekrav og karakteren God i bedreVANN 100 % av innbyggerne tilknyttet den kommunale avløpstjenesten er tilknyttet renseanlegg som overholdt alle gjeldende rensekrav.	Oppnår karakteren God hvert år unntatt 2023.	Utrede fremtidig struktur på rensedistriktene i kommunen. Avløpshåndteringen må tilpasses det nye avløpsdirektivet. For å oppnå kravene i det reviderte avløpsdirektivet kan det være hensiktsmessig å slå sammen rensedistrikter og rense avløpet fra flere områder i et sentralt renseanlegg.	Fremtidig struktur på rensedistriktene med størst befolkningstetthet (Narvik, Ankenes, Håkvik) ferdig utredet i løpet av planperioden.
✓ Opprettholde minst 98 % tilknytning til godkjente utslipp og karakteren God i bedreVANN > 98 % av innbyggerne i rensedistriktene er tilknyttet spillvannsnettet og blir rensset i renseanlegg med riktig type renseprosess iht. krav som kommunen må oppfylle senest innen 2021.	Oppnår karakteren God hvert år hittil i planperioden		
✓ Kravet for å oppnå karakteren God er at mer enn 90 % av årsproduksjonen av slam er disponert i snitt siste tre år, og 100 % av årets slamproduksjon tilfredsstiller minst kvalitetsklasse III i gjødselvareforskriften, og at det er ikke deponert noe slam.	Oppnår karakteren Mangelfull årlig.	Utrede fremtidig slamhåndtering sammen med struktur på rensedistriktene.	Fremtidig slamhåndtering ferdig utredet i løpet av planperioden.
✓ Overholdelse av målet om at < 5 % av forurensningsproduksjonen tilknyttet avløpsnettet, slippes ut i regnvannsoverløp og nødoverløp på nettet, slik at karakteren God oppnås i bedreVANN	Oppnår karakteren God eller mangelfull hittil i planperioden.	Separering av avløpsnett Systematisk kartlegging og utbedring av ledninger med innlekking av fremmedvann	Redusere forurensningsproduksjonen til under 5% for avløpsnettet.

Mål for knyttet til bedreVANN	Avvik mellom mål og tilstand	Strategi for å nå/opprettholde målene	Resultatmål
✓ Opprettholde ledningsnettets funksjon, slik at karakteren God oppnås i bedreVANN Antall kloakkstopper er < 0,05 pr. km ledning pr. år og antall kjelleroversvømmelser er < 0,10 pr. 1 000 innbygger tilknyttet pr. år. Kun kjelleroversvømmelser der kommunen er erstatningspliktig inngår i antallet.	Har gått fra God til Mangelfull i løpet av planperioden.	Opprettholde saneringstakten Systematisk kartlegging og utbedring av skader på avløpsledninger som forårsaker tilstopper i avløpsnettet	Oppnå karakteren God i bedreVANN.

5 Tiltaksplan

5.1 Innledning

I løpet av årene fra hovedplanen ble utarbeidet i 2019 har ytterligere behov innenfor avløpshåndteringen fremkommet, enten gjennom økte krav fra myndigheter eller som resultat av erfaringer og vurderinger av tilstanden på avløpsanleggene i kommunen.

Tiltakene er delt opp i plantiltak og investeringstiltak.

5.2 Plantiltak

Nr.	Kap.	Tiltak	Beskrivelse	År	Kostnad
P1	9	Ny avløpsløsning Kjøpsvik	Detaljplanlegging av renseløsninger og avskjærende ledningsnett for gjenstående områder i Kjøpsvik på bakgrunn av tidligere utredning.	2030	500
P2	9	Utslippsarrangement Håkvik	Detaljplanlegging av ny overløpsledning fra Håkvik renseanlegg.	2026	300
P5	9	Oversikt alle overløp	Kartlegging og sortering av alle overløp, og oversikt over hva som kreves av dokumentasjon for overløpene.	2025-28	0
P6	9	Driftstid overløp Narvik rensedistrikt	Registrering og instrumentering for å måle driftstid på regnvannsoverløpene i henhold til gjeldende utslippstillatelse for Narvik rensedistrikt.	2025-30	300
P7	9	Resipientundersøkelser Narvik rensedistrikt	Resipientundersøkelser hvert 4. år i henhold til gjeldende utslippstillatelse.	2025,29 og 30	1 100
P36	9	Innløp ved renseanleggene (silanlegg)	Planlegging av utbedringer på innløpene til silanleggene for å hindre slitasje på sildukene.	2026	300
P31		Strategi for avløpssektoren	Utarbeide en overordnet strategi for avløpshåndteringen tilpasset kravene i nytt avløpsdirektiv fra EU.	2027	500
P37	9	Utredninger med bakgrunn i revidert Avløpsdirektiv	Utredninger basert på overordnet strategi: - Utrede fremtidig struktur på rensedistriktene - Utrede fremtidig slamhåndtering - Skisse-/forprosjekt på alternativer - Detaljplanlegging/totalentreprisegrunnlag	2028-30	1 200
P38	9	Kjeldebotn slamavskiller med ledningsnett	Planlegging av ny slamavskiller og avløpsspumpestasjon i Kjeldebotn.	2027	500

Nr.	Kap.	Tiltak	Beskrivelse	År	Kostnad
P11	10	Saneringsplan Narvik, Ankenes og Håkvik	Utarbeide ny saneringsplan for Narvik, Ankenes og Håkvik	2025-26	0
P12	10	Saneringsplan Kjøpsvik, Ballangen og Bjerkvik	Utarbeide ny saneringsplan for Bjerkvik, Ballangen og Kjøpsvik	2026-27	0
P13	10	Saneringsplantiltak ledningsnett	Planlegging av ledningsfornyelse i henhold til saneringsplaner	2025-32	11 592
P14	10	Rørinspeksjon Ballangen og Kjøpsvik	Innkjøp og utførelse av rørinspeksjon av avløpsledninger i Ballangen og Kjøpsvik for tilstandsvurdering av avløpsnettet.	2028	800
P39	11	Kartlegging av fremmedvannstilførsel	Innlekking og annen fremmedvannstilførsel kartlegges før utbedringer tas i investeringstiltak.	2027-31	0
P18	12	Byggteknisk vurdering renseanlegg	Det utføres en byggteknisk vurdering av renseanleggene.	2027	500
P41	12	Instrumentering av overløp	Instrumentering av overløp for å kunne måle overløpsmengder i henhold til revidert avløpsdirektiv samt få et beslutningsgrunnlag for prioriteringer av avløpssoner med tanke på ledningsfornyelse.	2026-28	900
P19	13	Revisjon temaplan spredt avløp	Temaplan for spredt avløp revideres.	2026	0
P20	13	Gjennomføring temaplan spredt avløp	Fortsette oppfølging av temaplanen for opprydding i spredt avløp.	2025-32	0
P21	13	Kartlegge ukjent avløp	Kartlegging av områder/eiendommer der avløpsforholdene ikke er kjent.	2025-32	0
P25	14	Elektroniske løsninger	Videreutvikle kundevennlige elektroniske løsninger	2025-32	1 200
P29	15	Videreutvikle ledningsdatabasen	Ledningsdatabasen videreutvikles slik at det blir et enda bedre strategisk verktøy.	2025-28	100
P30	15	Bygge opp og ta i bruk FDV-verktøy	Videreutvikle FDV-systemet Famacweb	2025-32	0
P32	15	Benchmarking (<i>bedreVANN</i>)	Fortsette deltakelsen i Norsk Vanns tilstandsvurdering bedreVANN.	2025-32	200
P33	15	Internkontrollsystemet	Aktivt benytte og videreutvikle Narvik Vanns internkontrollsystem (IKS) som arbeidsverktøy.	2025-32	0
P34	15	Revidering hovedplan avløp	Utarbeide ny Hovedplan avløp. Samkjøres med Hovedplan vann.	2031-32	600
P43	15	Driftoptimalisering avløpssystem	Driftsprosjekt hvor styringen av oppgaver knyttet til drift av ledningsnett, avløpspumpestasjoner og renseanlegg systematiseres.	2025-28	0

5.3 Investerings tiltak

Nr.	Kap.	Tiltak	Beskrivelse	År	Kostnad
I1	9	Etablere avløpsløsning Kjøpsvik	Utførelse av renseløsninger og avskjærende ledningsnett for gjenstående områder i Kjøpsvik. Henvvisning til P1.	2031-32	8 800
I2	9	Utslippsarrangement Håkvik	Etablere nytt overløp fra Håkvik renseanlegg. Detaljplanlegging i P2	2027	3 000
I3	9	Gjennomføring tiltak Vassvik	Slutføring av ny pumpestasjon med pumpeledning i Vassvik.	2025	0
I8	9	Innløp ved renseanleggene (silanlegg)	Investerings tiltak basert på planlegging i P36.	2027	3 000
I9	9	Kjeldebotn slamavskiller, ledninger og pumpestasjon	Sanering av slamavskiller og pumpestasjon i Kjeldebotn. Planlegging i P38	2028-29	10 000
I4	10	Fornyelse av ledningsnett, saneringsplantiltak	Ledningsfornyelse i henhold til saneringsplaner og detaljprosjektering.	2025-32	356 462
I10	11	Fremmedvannsinnelekking - utbedringer på ledningsnett	Ledninger og kummer med fremmedvannsinnelekking punktutbedres i henholdt til kartlegging utført i P39	2029-32	8 000
I6	12	Rehab./sanering pst. Ballangen og Kjøpsvik	Investeringsrammen økt i forhold til økonomiplan 2025-2028	2025-28	24 258
I7	13	Fagerjord avløp	Det settes av midler til etablering av renseløsning på Fagerjord.	2030	8 000
I11	10	Avløpspumpestasjoner, utbedringer mtp slitasje	Investeringsmidler avsettes til utskiftning av pumpesumper og øvrig større utbedringer på avløpspumpestasjonene.	2026-32	7 000

5.4 Handlingsplan

Nr.	Kap.	Tiltak	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Sum I	Sum D
P1	9	Ny avløpsløsning Kjøpsvik						500			500	
P2	9	Utslippsarrangement Håkvik		300							300	
P5	9	Oversikt alle overløp	0	0	0	0						0
P6	9	Driftstid overløp Narvik rensedistrikt	0		50	100	100	50				300
P7	9	Resipientundersøkelser Narvik rensedistrikt	300				400	400				1100
P36	9	Innløp ved renseanleggene (silanlegg)		300							300	
P31		Strategi for avløpssektoren			500							500
P37	9	Utredninger med bakgrunn i revidert Avløpsdirektiv				400	400	400				1200
P38	9	Kjeldebotn slamavskiller med ledningsnett			500						500	
P11	10	Saneringsplan Narvik, Ankenes og Håkvik rensedistrikt	0	0								0
P12	10	Saneringsplan Kjøpsvik, Ballangen, Bjerkvik		0	0							0
P13	10	Saneringsplantiltak ledningsnett	2 492	1 300	1 300	1 300	1 300	1 300	1 300	1 300	11 592	
P14	10	Rørinspeksjon Ballangen og Kjøpsvik				800						800
P39	11	Kartlegging av fremmedvannstilførsel			0	0	0	0	0		0	0
P18	12	Byggteknisk vurdering renseanlegg			500							500
P41	12	Instrumentering av overløp		300	300	300						900
P19	13	Revisjon temaplan spredt avløp		0								0
P20	13	Gjennomføring temaplan spredt avløp	0	0	0	0	0	0	0	0		0
P21	13	Kartlegge ukjent avløp	0	0	0	0	0	0	0	0		0
P25	14	Elektroniske løsninger	150	150	150	150	150	150	150	150		1200
P29	15	Videreutvikle ledningsdatabasen	50			50						100
P30	15	Bygge opp og ta i bruk FDV-verktøy	0	0	0	0	0	0	0	0		0
P32	15	Benchmarking (<i>bedreVANN</i>)	25	25	25	25	25	25	25	25		200
P33	15	Internkontrollsystemet	0	0	0	0	0	0	0	0		0
P34	15	Revidering hovedplan avløp							300	300		600
P43	15	Driftsoptimalisering avløpssystem	0	0	0	0						0

Nr.	Kap.	Tiltak	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Sum I	Sum D
I1	9	Etablere avløpsløsning Kjøpsvik							6 800	2 000	8 800	
I2	9	Utslippsarrangement Håkvik			3 000						3 000	
I3	9	Gjennomføring tiltak Vassvik	1 314									
I8	9	Innløp ved renseanleggene (silanlegg)			3 000						3 000	
I9	9	Kjeldebotn slamavskiller, ledninger og pumpestasjon				5 000	5 000				10 000	
I4	10	Fornyelse av ledningsnett, saneringsplantiltak	48 462	44 000	44 000	44 000	44 000	44 000	44 000	44 000	356 462	
I10	11	Fremmedvannsinnlekking - utbedringer på ledningsnett					2 000	2 000	2 000	2 000	8 000	
I6	12	Rehab./sanering pst. Ballangen og Kjøpsvik	8 258	6 000	6 000	4 000					24 258	
I7	13	Fagerjord avløp						8 000			8 000	
I11	10	Avløpspumpestasjoner, utbedringer mtp slitasje		1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	7 000	
		Sum plan- og investeringstiltak	61 051	53 375	60 325	57 125	54 375	57 825	55 575	50 775	441 712	7 400

6 Økonomi

Innkreving av avløpsgebyr er regulert av lov om kommunale vann- og avløpsavgifter med tilhørende forskrifter. Avløpshåndteringen i Narvik kommune skal fullt ut dekkes gjennom gebyr. Innenfor disse rammer har Narvik kommune fastsatt en lokal forskrift for beregning og innbetaling av gebyr som abonnentene skal betale for de leverte tjenestene.

Beregningene viser at gebyrutviklingen vil øke de nærmeste årene, i snitt ca. 4,5 % pr. år for perioden 2026 – 2032.

6.1 Gebyrgrunnlag

Utgangspunktet for beregning av gebyrene vil være årlig netto kostnad for levering av tjenesten, dvs. løpende kostnader (kapitalkostnader, lønnskostnader og driftskostnader) med fratrekk for bruk av fond og evt. andre løpende inntekter (salgsinntekter og refusjoner).

Netto kostnad for levering av tjenesten fordeles ut til alle abonnenter i form av gebyrer ut fra gebyrstrukturen som fremkommer av vedtatt lokal forskrift. De totale gebyrinntektene beregnes slik at tjenesten leveres til selvkost, dvs. at det ikke skal være overskudd/underskudd på tjenesten.

6.2 Abonnenter – grunnlagsdata

Det er innhentet grunnlagsdata fra vårt kunderegister for Narvik kommune som legges til grunn i beregningene.

Narvik kommune har hatt en relativt lav vekst i antall nye boliger og næringsbygg de siste årene. Ut over dagens abonnenter er det derfor ikke lagt inn økninger i antallet de neste årene.

6.3 Usikkerhetsfaktorer

Erfaringer fra tidligere planer viser at det er vanskelig å beregne gebyrnivå langt frem i tid da det er mange faktorer som påvirker beregningene. Noen av de viktigste faktorene er følgende:

Investeringsnivå:

Fastlagt investeringsnivå for de ulike tiltak er ut fra en anslagsvurdering i 2025 kroner inkludert 15-20 % uforutsette kostnader. Det er ikke gjort påslag for prisøkninger de neste årene. Prisutvikling på entreprenører, vil være en viktig faktor, noe som ofte har sammenheng med bransjens kapasitet.

Som følge av disse forhold vil det være en del usikkerhet omkring reelt investeringsnivå på spesielt de store investeringene, noe som vil kunne medføre at kostnadsnivået kan endre seg når tiltakene iverksettes.

Lønns- og prisvekst:

For lønn og driftskostnader er det gjort påslag hvert år med henholdsvis 5 og 3 %.

Når det gjelder lønnsveksten så viser erfaringstall fra selskapet at det må forventes lønnsoppgjør på omkring 5 % de neste årene. Det er ikke gjort endringer i antall ansatte.

Det er imidlertid noe mer usikkerhet omkring prisveksten på varer og tjenester, da det har vært store variasjoner de 3-5 siste årene. Ut over dette kan det også oppstå ekstraordinære behov for innkjøp av varer og tjenester for enkelte år, som nå er ukjent, og dermed ikke tatt høyde for i beregningene.

Rentenivå:

Den største usikkerheten i gebyrberegningen vil likevel være det fremtidige rentenivået.

I regelverket for selvkost skal det beregnes kapitalkostnader av de foretatte investeringene. Kapitalkostnadene består av årlige avskrivninger med påslag av 3 mnd. NIBOR rente + 0,7 prosentpoeng. Det er ikke tillatt å benytte faktiske avdrag og renter på lån som er benyttet til finansiering av investeringene.

Norges Bank har i sine prognoser vurdert en generell rentenedgang de neste årene, men som følge av verdensbildet, så har likevel Kommunalbanken vurdert 3 mnd. NIBOR rente kun får en svak nedgang de neste årene.

Det er derfor valgt å benytte et rentenivå på 4,7 % i hele perioden. Skulle rente bli betydelig lavere vil det medføre noe nedjustering av de beregnende gebyrendringene som fremkommer nedenfor.

Selvkostregelverk:

Det er fremlagt forslag om endring i avskrivningstiden for alle investeringer innen VA-sektoren fra 2026. Dagens praksis med 40 års avskrivningstid ønskes nå endret, hvor den største endringen vil være å øke avskrivningstiden på investeringer i ledningsnett, opp til 80 års avskrivningstid. Forslaget innebærer også at gamle investeringer på ledningsnettet, dvs. gjenværende ikke avskrevne verdier, også skal endres til 80 år. Endringen vil medføre en betydelig nedjustering av kostnaden kapitalkostnader.

Disse nye avskrivningsreglene er inntatt i de fremlagte gebyrberegningene.

Endringen i avskrivningsregler medfører en nedgang i gebyrene for vann og avløp for 2026, som en engangseffekt av regelendringene, hvor så gebyrene igjen vil måtte øke fra 2027, som følge av lønns- og prisvekst samt nivå på investeringsplaner.

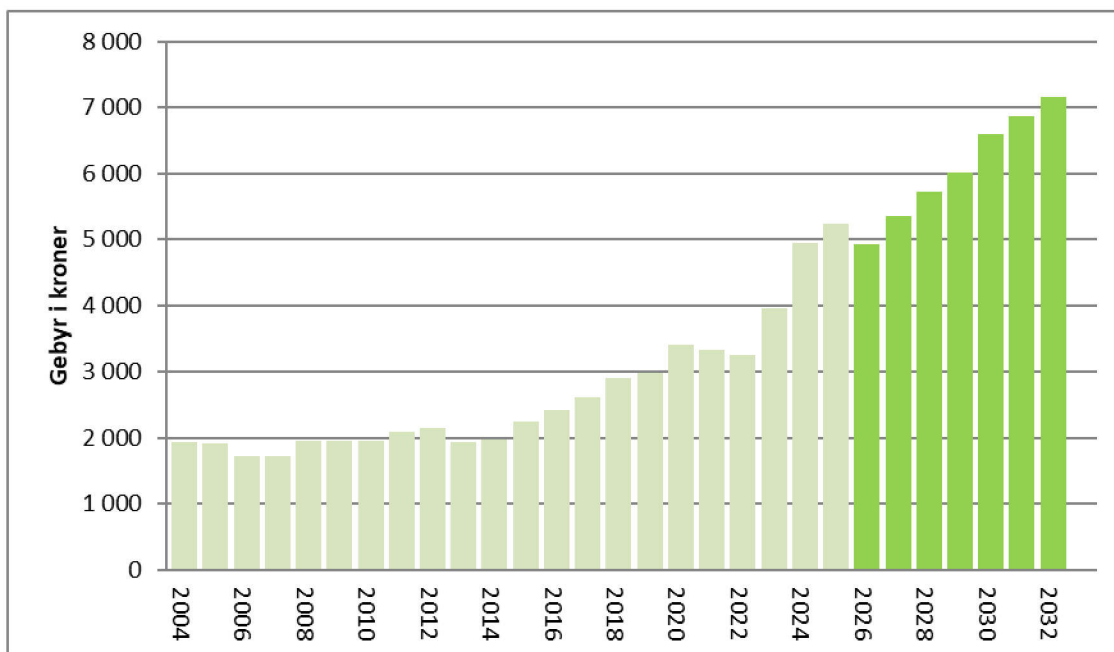
BEREGNET GEBYRUTVKLING – EKS. MVA.:

Narvik kommune har hatt følgende gebyrnivå de siste 10 årene for tjenesten vann:

År	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Gebyr i kroner	2426	2610	2908	2982	3408	3332	3256	3950	4955	5239

Det er beregnet at Narvik kommune vil få følgende gebyrnivå de neste årene for tjenesten vann:

År	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Snitt pr år
Gebyr i kroner	4 930	5 360	5 724	6 011	6 598	6 862	7 152	273
Gebyr økning i %	-5,91 %	8,74 %	6,78 %	4,77 %	9,77 %	4,00 %	4,23 %	4,63 %

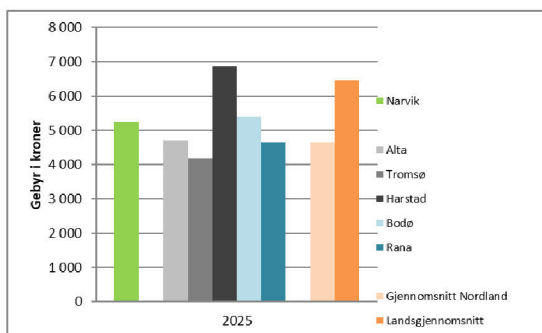
Av tabellen og diagrammet ser vi at gebyrutviklingen vil øke de nærmeste årene, i snitt ca. 4,5 % pr. år for perioden 2026 – 2032.

Gebyr økningen vil være høyest i 2030, på ca. 10 %, som følge av ekstraordinære utredninger tilknyttet avløpsanlegg og avløpsdirektivet. Disse må føres som driftskostnad og medfører dermed noe ekstra gebyrøkninger når utredningene kostnadsføres.

6.4 Gebyrnivå sammenlignet med andre kommuner

Ved å benytte tall fra SSB (KOSTRA – rapportering) kan man sammenligne prisene for tjenester i Narvik kommune mot andre tilsvarende kommuner samt landsgjennomsnitt. Tallene i tabellene nedenfor viser priser, eks. mva for såkalt "normal bolig" på 120 m².

	2024	2025	Endring
Narvik	4 955	5 239	5,73 %
Alta	4 950	4 702	-5,01 %
Tromsø	4 001	4 162	4,01 %
Harstad	6 099	6 872	12,67 %
Bodø	5 061	5 395	6,59 %
Rana	4 239	4 663	10,00 %
Gjennomsnitt Nordland	4 282	4 651	8,62 %
Landsgjennomsnitt	6 012	6 451	7,30 %

Tabellen viser at Narvik i 2025 har et lavere gebyrnivå når en sammenligner dette mot gjennomsnittet i Nordland og gjennomsnittet i landet. En sammenligning mot de store kommunene i Nord-Norge, viser også at Narvik har et lavt gebyrnivå.

Hver dag

Besøksadresse: Teknologiveien 2A, 8517 Narvik

Postadresse: Narvik Vann KF, Postboks 64, 8501 Narvik

Telefonnummer: 76 91 37 00

Organisasjonsnummer: 986 377 395

Mail: postmottak@narvikvann.no

Vakt-telefon: 901 16 300

narvikvann.no

Narvik Vann er et KF i Narvik Kommune